

Traian Ștef

Válasz Sabin Gherman levelére *

Nem ismerem személyesen Sabin Ghermant. Csak a televízió képernyőjén láttam. Sabin Gherman nem próbált megismerkedni velem, bár a *Transilvania Jurnal*ban írtam a kiáltványáról – és nem támadtam azt. Akkor sem kereste velem a kapcsolatot, amikor Nagyváradon járt, és embereinek sem sugallta azt. Furcsállom, hogy bár gyakran találkozom velük, soha nem említették Sabin Gherman elképzeléseit. Azért írtam ezeket a bevezető sorokat, hogy rámutassak, kész lettem volna őszintén elbeszélgetni Sabin Ghermannal, de nem titokban. A levél azonban, amelyet nekünk küldött, nagyon kiábrándított. Van valami paranoia ebben a szövegben. Sabin Gherman ingadozik a gőgös és a siránkozó hangvétel között, úgy tűnik, semmi mást nem hallott rólunk, csak azt, hogy megtámadtuk „különböző lapokban”, már az elején azzal a Romániával azonosít bennünket, amelyikből neki elege volt, nagyszámú erdélyi és bánáti képviselőjének tartja magát, többé-kevésbé olyan kommunista értelemben vett „értelmiségiek”-nek tart bennünket, akik „játszadognak a szavakkal”, de akiket nem árt a magad oldalán tudni, hogy elbolondíthatod a tömegeket. Ő maga csak így akarna minket, mint egyfajta függelékét – de még ezt is nekünk kellene kérvényeznünk. Hol becsül bennünket, hol alábecsül, de az az érzésem, hogy leginkább esélytelen vetélytársaknak tart. Gherman még feledékeny is, hencegése pedig híjával van az iróniának és a humornak. Levelének 8-as pontja kimodottan szórakoztató, s most nem elemzem sem logikailag, sem irodalmilag. Úgy tűnik, azt akarja mondani, hogy mi, a *Provincia*, az ő nyilatkozata után „jelentünk meg”, hogy az általa felkorbácsolt hullámot lovagoltuk meg. Nekem az az érzésem, hogy éppen fordítva történt. Sabin Gherman nyilatkozata – amely mostani leveléhez képest nagyon jól van megírva – a *Transilvania Jurnal*ban folyó vitánk alapján jelent meg, a végsőkéig kielevezve véleményünket. Különbösen is, ebben a kérdésben senkinek nincs elsőbbsége. A gyanú, hogy kiáltványa diverzió, megalapozott. Lehet, hogy Sabin

* Forrás: *Provincia*, 2001. november, 11. (17). sz., 3.

Gherman mostanra már kibújt feltételezett szerepéből, de az akkori botrány egész kibontakozása a diverzió technikájának megfelelő volt. Közülünk miért nem hívtak meg senkit a televízióba, miért nem kaptak el senkit mint transzszilvanistát, mint föderalistát, kivéve akkor, amikor Emil Constantinescu úr érdekében készítettek elő ilyenfajta diverziót?

A másik zavarba ejtő dolog Gherman vállalkozásával kapcsolatban névnek kizárólagossága. Hogyan hozható létre egy civil szervezet vagy egy párt, amikor csak a főnökének a neve ismert, a többiek névtelenek? Miért az eszmének ez a megtestesülése egyetlen emberben, mikor úgy tartja, hogy a többség problémájáról van szó, tömeg-problémáról? Nem így kompromittálható legjobban a gondolat? Azonkívül Gherman szövegét nem mi értelmztük és kompromittáltuk, hanem azok, akiknek ez nagyon jól jött, és akik gyorsan felragasztották a címkét. Ugyanazt a címkét ragasztották Sabin Gherman homlokára is, miután félénk nyulacskaként megjelent a televízióban. Gherman vezető akar lenni, áldozatkész harcot akar folytatni (lásd a levél 2. pontját), de egy vezető, aki tudja, mit hordoz a hátán, és esetleg nem siránkozós, nem rejti el munkatársait, és másokra hagyja, hogy dicsérjék.

Elnézést kérek a Sabin Gherman levelére adott válaszom kemény szavaiért, de meggyőződésem, hogy nem ő a megfelelő ember egy párt megalapítására.

Fordította: *Hadházy Zsuzsa*